

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 36/2015(1)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ANTENNA»

Ημερομηνία Απόφασης: 13 Απριλίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου, Τίτου Κολώτα και Σεργίου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **κανονισμών 21(4), 21(5), 21(6), 22(1) και 25(3)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν:

Άρθρο 29(1): Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Κανονισμός 21.-(4): Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη

συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

Κανονισμός 21.-(5): *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που ακολουθούν.*

Κανονισμός 21.-(6): *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

Κανονισμός 22.-(1): *Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –*

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·*
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·*
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·*
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·*
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.*

Κανονισμός 25(3): *Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται σε εκπομπές. Απαγορεύεται:*

(γ) η μετάδοση βωμολογιών σε προγράμματα εντός οικογενειακής ζώνης.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **15.2.2016** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριασμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-6:

1. Στις **10.5.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**, εντός δηλαδή της οικογενειακής ζώνης, μεταδόθηκε σε επανάληψη από τον τηλεοπτικό οργανισμό «**ANTENNA**», επεισόδιο της ελληνικής σειράς «**Λόλα**», το οποίο περιείχε λεκτικό υλικό **που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων κατά παράβαση του Άρθρου 29(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014.**

Συγκεκριμένα, η εν λόγω σειρά, αφορά στην αισθηματική ζωή της δημοσιογράφου Λόλας όπως αυτή ξεδιπλώνεται μέσα από την εργασία της σε ένα αντρικό περιοδικό. Στο εν λόγω περιοδικό εργάζεται και ο Γρηγόρης Έξαρχος, ένας άντρας που έχει τη φήμη του καζανόβα και φλερτάρει έντονα και ανελλιπώς τις συναδέλφους του.

Στο πλαίσιο του επεισοδίου μεταδίδονται οι πιο κάτω σκηνές:

- Μία σκηνή, κατά τη διάρκεια της οποίας ο Γρηγόρης Έξαρχος πλησιάζει μία συνάδελφό του στο γραφείο και τη φλερτάρει. Ακολουθεί ο εξής διάλογος:

Γρηγόρης: Έχεις έτοιμο αυτό που σου ζήτησα, μωρό μου;

Α' Συνάδελφος: Ορίστε αγάπη μου. Και δεν μου λες, εγώ τι θα πάρω για αντάλλαγμα;

Γρηγόρης: Το κορμί μου ολόκληρο, όχι τώρα όμως, μετά, έτσι; Μπορείς να περιμένεις ή θα φας τα σίδερα;

Συνάδελφος: Θα περιμένω, δεν μπορώ να κάνω κι αλλιώς, αφού ξέρω πως νιώθω...

Σε αυτό το σημείο μπαίνει στο γραφείο μια δεύτερη συνάδελφος που σκοντάφτει επάνω στον Γρηγόρη. Ακολουθεί ο εξής διάλογος:

Β' Συνάδελφος: Πρόσεχε ρε βλάκα, πού πας;

Γρηγόρης: Ζών! Σιγά, τι έγινε; Δεν σ' έχει ξαναπλησιάσει άντρας μετά τον Νικολάκη, γι αυτό είσαι τόσο τσίτα;

Β' Συναδελφος: Βρε, άι χάσου!

Γρηγόρης: (κολλά επάνω της), Μωρό μου να σου πω, **θέλεις να σου ρίξω ένα γρήγορο στην τουαλέτα;**

Β' Συνάδελφος: Γρηγόρη, φύγε από μπροστά μου, τώρα!

Σε μια δεύτερη σκηνή, παρακολουθούμε τη Χαρούλα, μια ραδιοφωνική παραγωγό εν ώρα εκπομπής να μιλά στο μικρόφωνο μεθυσμένη και να εξιστορεί τις ερωτικές της απογοητεύσεις στους ακροατές. Στα πλαίσια αυτής της σκηνής, ακούγονται τα εξής:

Χαρούλα: Απευθύνομαι σε σας αγαπημένες μου ακροάτριες και γυναίκες όλων των ηλικιών σε όλο τον πλανήτη.

Λόλα: Γεια σου ρε Χαρά διαπλανητική!

Χαρούλα: Δεν έχετε πια κουραστεί; Δεν έχετε απογοητευτεί, δεν έχετε βαρεθεί να περιμένετε τους άντρες να αλλάξουν; Ποιος να αλλάξει μωρέ; Αλλάζουν μούρη τα γουρούνια; Γιατί, γουρούνια, όχι, όχι, γουρούνια είστε όλοι σας! Και μη μου πείτε ότι δεν συμφωνείτε μαζί μου κορίτσια, γιατί δεν θα σας πιστέψω.

Λόλα: Συμφωνούμε, συμφωνούμε... Όσο κι αν δεν θέλουμε, συμφωνούμε.

Χαρούλα: Πρέπει λοιπόν να το χωνέψουμε και να το κάνουμε γαργάρα, φίλες μου. Είμαστε περιτριγυρισμένες από ένα μάτσο βόδια, που ορίζουν τις τύχες τις δικές μας, και όχι μόνο τις τύχες τις δικές μας, αλλά και την τύχη όλου του πλανήτη. Και αυτό που δεν καταλαβαίνω είναι πώς έχουμε αφήσει δηλαδή να μας κυβερνούνε κάτι καθυστερημένοι που σκέφτονται μόνο με το κάτω κεφάλι! (...) Και να σκεφτότανε και τίποτα της προκοπής το κάτω κεφάλι, να πω πάει στο

διάλογο, **αλλά αυτοί οι ηλίθιοι κρετίνοι, μασάνε να πούμε, με ό,τι τσούλι κυκλοφορεί στην πιάτσα.** Πάμε που λέτε αγαπημένες μου ακροάτριες εμείς με τον σταυρό στο χέρι να κρατήσουμε τον άνθρωπο μας, **και έρχονται κάτι πουτάνες** (στο σημείο αυτό ο ηχολήπτης της εκπομπής βάζει ένα μπιπ πάνω από τη λέξη και έτσι δεν ακούγεται ολόκληρη) και μας τον αρπάζουν μέσα από τα χέρια, **και αυτοί οι μαλάκες** (σ' αυτό το σημείο επίσης ακούγεται μπιπ, παρόλα αυτά η λέξη γίνεται αντιληπτή), δεν (μπιπ) και δεν κολλήσουνε! (...) Γι αυτό κορίτσια έχει βγει αυτή η φοβερή παροιμία που λέει: **«Οι πουτάνες (μπιπ) και οι λολές έχουν τις τύχες τις καλές!»** (...) **Αλλά πώς να γίνεις, πώς να γίνεις καριόλα (μπιπ) άμα δεν το 'χεις, ε;** Πώς να πας με ένα λόχο άντρες και να μην το καταλάβει αυτός; Α όχι, όχι, να μην το καταλάβει κανείς. Λάθος σύνταξη έκανα. Ναι, έχω να σας πω και κάτι άλλο, ότι αυτό φίλες μου είναι τέχνη. Είναι ταλέντο που δυστυχώς δεν το έχουμε όλες μας. Και οι ηλίθιοι άντρες αυτό ακριβώς θέλουνε. Να τους κοροϊδεύουμε και να τους παίζουμε. Ε, Στέφανε, τι λες; (...) Και αναρωτιέμαι τώρα εγώ, αξίζει τον κόπο δηλαδή **να γινόμαστε έτσι για ένα μάτσο μαλάκες (μπιπ) που νομίζουνε ότι θα κατακτήσουνε τον κόσμο μόνο και μόνο επειδή κάτι έχουνε μες το παντελόني τους;** Και να πω ότι έχουν και τίποτα της προκοπής, να πω μάλιστα, εντάξει, αλλά εγώ νομίζω ότι γίνεται πολύ κακό για το τίποτα.

Λόλα: Καλά, οι άντρες που είχανε κάτι μέσα στα παντελόνια τους, πάνε, χαθήκανε, μέχρι και μάγια τους κάνανε!

Χαρούλα: Να σας δώσω μια συμβουλή κορίτσια. **Κλείστε τα πόδια σας, σαν τη Λυσιστράτη. Το 'κοκό' κομμένο!** Εγώ αυτό θα κάνω. Θα μονάσω. Δεν θ' αφήσω κανέναν βλάκα να με ξαναμπλέξει στα δίχτυα του. **Να πάνε να...** (μπιπ) όλοι τους! Ζήτω η επανάσταση, κάτω τα κοπρόσκυλα!

Σε μια Τρίτη σκηνή, εμφανίζεται ο Γρηγόρης Έξαρχος ντυμένος γιατρός σε μια διαφήμιση – φαντασίωση, και διαφημίζει τα προσόντα του ως δήθεν γιατρός του έρωτα. Ενόσω απευθύνεται στους τηλεθεατές, πίσω του εμφανίζονται φωτογραφίες γυναικών με εσώρουχα σε προκλητικές πόζες και άλλοτε φωτογραφίες τυχαίων γυναικών διαφόρων ηλικιών. Κατά τη διάρκεια αυτής της σκηνής ακούγεται το εξής λεκτικό:

Γρηγόρης: «Αγαητοί μου φίλοι. Αν έχετε θεία, ξαδέλφη, μπατζανάκισσα, συμπεθέρα, πεθερά, γιαγιά, στείλτε την στον Γρηγόρη Έξαρχο. Τον δόκτορα Γρηγόρη Έξαρχο. Τον δόκτορα του σεξ, για να λύσει το πρόβλημά της! Καλέστε τώρα στο 801 300 22 22. Αν έχετε πρόβλημα τριχοφυΐας, αν είστε σεξουαλικά πεσμένες, αν θέλετε να σας λύσω το πρόβλημά σας, Γρηγόρης Έξαρχος! Ο θεός του σεξ! Ο δόκτωρ Γρηγόρης

Έξαρχος. Αναλαμβάνω και γκρουπ μέχρι δώδεκα ατόμων. Και μια προσφορά για τους τηλεθεατές μας, μέσα στα επόμενα τριάντα λεπτά, αν τηλεφωνήσετε τώρα, κερδίζετε δωρεάν δυο ραντεβού με τον θεό του σεξ, Γρηγόρη Έξαρχο. Ανασταίνω και νεκρούς!»

2. Στις **10.5.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**, εντός δηλαδή της οικογενειακής ζώνης, μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό «**ANTENNA**» επεισόδιο της ελληνικής σειράς «**Λόλα**», **χωρίς ο σταθμός να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής, ιδιαίτερα στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο που ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι, κατά παράβαση του κανονισμού 21(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **10.5.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**, εντός δηλαδή της οικογενειακής ζώνης, μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό «**ANTENNA**» επεισόδιο της ελληνικής σειράς «**Λόλα**» [η οποία έφερε την ένδειξη (**K**) με την οποία κατατάσσεται στα προγράμματα που είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση], **χωρίς ο σταθμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του κανονισμού 21(5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **10.5.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**, εντός δηλαδή της οικογενειακής ζώνης, μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό «**ANTENNA**» επεισόδιο της ελληνικής σειράς «**Λόλα**» το οποίο περιείχε λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, **χωρίς ο σταθμός να εξασφαλίσει ότι το πρόγραμμα που μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**
5. Στις **10.5.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**, εντός δηλαδή της οικογενειακής ζώνης, μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό «**ANTENNA**» επεισόδιο της ελληνικής

σειράς «Λόλα» το οποίο περιείχε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους, με αποτέλεσμα η οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ) που δόθηκε από τον οργανισμό να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του, κατά παράβαση του Κανονισμού 22(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

6. Στις **10.5.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**, εντός δηλαδή της οικογενειακής ζώνης, μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό «**ANTENNA**» επεισόδιο της ελληνικής σειράς «Λόλα» το οποίο περιείχε βωμολοχίες, κατά παράβαση του κανονισμού **25(3)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Κατόπιν σχετικού αιτήματος από το δικηγορικό γραφείο που εκπροσωπεί τον τηλεοπτικό οργανισμό, η δικηγόρος κ. Χριστίνα Παρασκευά επιθεώρησε το Διοικητικό Φάκελο της υπό αναφορά υπόθεσης, στις **26.2.2016**.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου – Νομικού Συμβούλου του κ. Λουκή Παπαφιλίππου, **ημερομ.16.3.2016, (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων/ θέσεων/ ισχυρισμών του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του σχετικού προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **10.5.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00 – 15:00** (εντός οικογενειακής ζώνης), μεταδόθηκε από τον οργανισμό το πρόγραμμα «Λόλα», κατά τη διάρκεια του οποίου:

- Μεταδόθηκε οπτικό υλικό που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων κατά παράβαση του **Άρθρου 29(1)** των πιο πάνω Νόμων.
- Μεταδόθηκε λεκτικό υλικό χωρίς ο σταθμός να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, σε πρόγραμμα που μεταδόθηκε σε χρόνο κατά τον οποίο

ενδεχομένως παρακολουθούσαν ανήλικοι κατά παράβαση του **Καν. 21(4)** των πιο πάνω Κανονισμών.

- Μεταδόθηκε λεκτικό υλικό χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντα ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του **Καν. 21(5)** των πιο πάνω Κανονισμών.
- Μεταδόθηκε λεκτικό υλικό χωρίς ο οργανισμός να εξασφαλίσει ότι η μετάδοσή αυτού εντός οικογενειακής ζώνης ήταν κατάλληλη για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του **Καν. 21(6)** των πιο πάνω Κανονισμών.
- Μεταδόθηκε πρόγραμμα με την οπτική και ακουστική προειδοποίηση (**K**), η οποία δεν ανταποκρινόταν στο περιεχόμενο του (το πρόγραμμα περιείχε λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους), κατά παράβαση του **Καν. 22(1)** των πιο πάνω Κανονισμών.
- Μεταδόθηκαν βωμολοχίες σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης, κατά παράβαση του **Καν. 25(3)(γ)** των πιο πάνω Κανονισμών.

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 4-7 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις θέσεις του Δικηγόρου του οργανισμού, όπως διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομ. **16.3.2016**, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Σχετικά με το σημείο 2 της υπό αναφορά επιστολής του οργανισμού, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο λόγος που η Αρχή προχώρησε σε ανάκληση της απόφασής της με αρ.27/2015(1) και επανεξέτασης της υπό αναφορά υπόθεσης, είναι τα ευρήματα του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 140/2009 ημερομηνίας 2.4.2014 (που αφορούν στη σύνθεση της Αρχής) και λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που επήλθαν μέχρι την 18.11.2015 στην σύνθεσή της, την καθιστούσαν στην προκειμένη περίπτωση, παράνομη.

Σύμφωνα με τον Ε.Π.Σπηλιωτόπουλο, στο σύγγραμμά του με τίτλο «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», Δωδέκατη Έκδοση, σελίδα 194, παράγραφος 177 «Παράνομες ή πλημμελείς στην προκειμένη περίπτωση είναι οι διοικητικές πράξεις που πάσχουν από ακυρότητα και οι οποίες, εάν προσβάλλονταν με αίτηση ακυρώσεως ή προσφυγή, θα ακυρώνονταν.».

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Π.Δ. Δαγτόγλου στο σύγγραμμά του με τίτλο «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», Τέταρτη Έκδοση, σελίδα 321, παράγραφοι 690, 691 και 695:

«Η αρχή της νομιμότητας, συνεπώς εφαρμοζόμενη, απαιτεί από την διοίκηση όχι μόνο να τηρεί το δίκαιο κατά την έκδοση των πράξεών της, αλλά και να ανακαλεί τυχόν εκδοθείσα παράνομη πράξη, αποκαθιστώντας έτσι την έννομη τάξη. Η βασική αυτή υποχρέωση της διοικήσεως προς αποκατάσταση της νομιμότητας υπάρχει ανεξαρτήτως προσφυγής του θιγόμενου ιδιώτη... Ο συλλογισμός αυτός φαίνεται να στηρίζεται σε λογική αναγκαιότητα: το κράτος δικαίου που εν γνώσει του επιμένει στην ίδια του παρανομία αρνείται εαυτό.».

«Ορθό είναι όμως να δεχθούμε ότι η διοίκηση έχει στην περίπτωση αυτή και την υποχρέωση να ανακαλέσει την διοικητική πράξη.».

Επιπρόσθετα και σε σχέση με το θέμα της επανεξέτασης των ανακληθείσων υποθέσεων, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην υπόθεση ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ *v.* ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΣΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ(1993) 3 Α.Α.Δ. 496 όπου κρίθηκε ότι «Μετά από εξέταση του εγερθέντος θέματος είμαστε της γνώμης ότι στην πρωτόδικη απόφαση παραγνωρίζεται το σύμφυτο δικαίωμα της διοίκησης για ανάκληση διοικητικών πράξεων που προσλαμβάνει τη μορφή καθήκοντος για επανεξέταση ληφθείσας απόφασης εφόσον προκύπτουν όπως στην προκείμενη περίπτωση νέα γεγονότα τα οποία διασαλεύουν το θεμέλιο της απόφασης. (Βλ. μεταξύ άλλων *Moschovakis v. C.B.C.*, υπόθεση αρ. 315/88, απόφαση δόθηκε 7.4.88, *Γεώργιος Γεωργούδης v. Δήμου Αραδίππου*, υπόθεση αρ. 68/89, απόφαση δόθηκε 28.9.90 και *Αλέξανδρος Σολέας & Υιός Ατδ v. Δημοκρατίας*, υπόθεση αρ. 395/92, απόφαση δόθηκε 8.4.93.)».

Παρόμοια, και η απόφαση *Σύλβια Παναγιώτη Χαραλάμπους v. Δημοκρατίας(2001) 3 Α.Α.Δ. 149* όπου αναφέρεται ότι «έχει αναγνωρισθεί από τη νομολογία σύμφυτο δικαίωμα στη διοίκηση για ανάκληση διοικητικών πράξεων όπου έχουν προκύψει νέα γεγονότα που διασαλεύουν το θεμέλιο της ληφθείσας απόφασης. Υπάρχει τότε καθήκον για επανεξέταση.».

Στην προκειμένη περίπτωση, η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 140/2009 ημερομηνίας 2.4.2014, διασαλεύει το θεμέλιο σειράς αποφάσεων της Αρχής αφού με βάση με τα ευρήματά της, η σύνθεση της Αρχής σε

συγκεκριμένες υποθέσεις ήταν παράνομη. Με γνώμονα την προαναφερθείσα απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η Αρχή αποφάσισε να προβεί σε ανάκληση αριθμού αποφάσεών της και σε επανεξέταση των σχετικών υποθέσεων.

Ακόμα, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην υπόθεση **Δρουσιώτης ν. Δήμου Λατσιών (1992) 3 ΑΑΔ 437** όπου αναφέρεται ότι «Η ανάκληση ή ακύρωση δεν εμποδίζει την έκδοση ταυτόσημης πράξης, εφόσον η έκδοση της πράξης γίνεται κατόπιν επανάληψης της διαδικασίας και ύστερα από νέα έρευνα της υπόθεσης και εκτίμηση των ιδίων στοιχείων και/ή στοιχείων που υπήρχαν και δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την έκδοση της αρχικής πράξης που ανακλήθηκε ή ακυρώθηκε.».

Όσον αφορά στο σημείο 3 της πιο πάνω επιστολής του οργανισμού, και τον ισχυρισμό ότι «η διαδικασία «επανεξέτασης» που έχετε ακολουθήσει είναι λανθασμένη και/ή παράνομη και αντίκειται στην προβλεπόμενη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων. Δεν υπήρξε καμία σχετική κρίση και καμία απολύτως νέα έρευνα.», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επισημαίνει ότι, κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε ακολουθεί πιστά τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία και οι οποίοι καθορίζονται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2015, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού χαρακτηρίζεται από γενικότητα, αοριστία και ασάφεια καθώς δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και νομικά επιχειρήματα που να αποδεικνύουν πώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η διαδικασία που ακολούθησε η Αρχή είναι «λανθασμένη και/ή παράνομη και αντίκειται στην προβλεπόμενη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων».

Εν πάση περιπτώσει, σε σχέση με τις πιο πάνω θέσεις του οργανισμού η Αρχή σημειώνει ότι ο ερευνώντας λειτουργός -στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που του παρέχει η σχετική νομοθεσία- προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά του μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος οργανισμού στις **10.5.2015** μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**. Το πόρισμα του Λειτουργού ημερομ. **25.5.2015**, το οποίο ο

λειτουργός υιοθέτησε με σημείωμά του ημερομηνίας **19.1.2016** είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα του Λειτουργού Αρ. Φακ. **Πρ. 106/2015(1)** ημερομ. **25.5.2015**, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, οι ημερομηνίες, οι ώρες και η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τον Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης των εν λόγω προγραμμάτων. Στο σημείωμα του Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις.

Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα του λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών θέσεων του οργανισμού για τις πιθανές παραβάσεις που αντιμετωπίζει -, θα κρίνει και θα αποφασίσει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή τους ή μη.

Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία ανάκλησης της απόφασής της και επαναδιερεύνησης της υπόθεσης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2014, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99.

Σε ό,τι αφορά στις προδικαστικές ενστάσεις του οργανισμού υπ' αριθμόν **4, 6** και **7**, όπως αυτές περιέχονται στην επιστολή του οργανισμού με ημερομ. **16.3.2016**, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απάντηση υπ' αριθμόν 3 της παρούσας απόφασης (σελίδες 10 & 11).

Όσον αφορά στον ισχυρισμό υπ' αριθμόν 5 του οργανισμού, ότι «δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις για να καταστεί εμπειρογνώμονας αναφορικά με την ποιότητα τηλεοπτικών προγραμμάτων και σειρών», πρόσωπο το οποίο αποτελεί «Νομικό Ραδιοτηλεόρασης», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και αναφέρει ότι η διεξαγωγή της έρευνας και η υποβολή του πορίσματος έγινε από Λειτουργό – Νομικό Ραδιοτηλεόρασης του οποίου, το Σχέδιο Υπηρεσίας προβλέπει ότι, ανάμεσα στα καθήκοντα και τις ευθύνες του είναι να παρακολουθεί τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα των ιδιωτικών οργανισμών και να ετοιμάζει εκθέσεις σχετικά με την τήρηση ή μη των προνοιών της νομοθεσίας, να καταγράφει παράπονα του κοινού σχετικά με τα προγράμματα ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών, να προβαίνει σε εξέταση τους και να ετοιμάζει σχετικές εκθέσεις.

Σχετικά με τις απόψεις του Γεν. Διευθυντή του Οργανισμού, κ. Κωνσταντίνου Οδυσσέως επί των γεγονότων της υπόθεσης, ημερομ. **22.6.2015** οι οποίες υιοθετούνται εκ νέου από τον Δικηγόρο του Οργανισμού, η Αρχή έχει να δηλώσει τα εξής:

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι η σειρά «Λόλα» έτυχε πολύ καλής υποδοχής εκ μέρους του κοινού εξ ου και δεν υπήρξε ποτέ εκ μέρους του κοινού καμία καταγγελία, η Αρχή αναφέρει ότι αυτό δεν αναιρεί τυχόν παραβάσεις της Νομοθεσίας από μέρους του οργανισμού. Η Αρχή έχει να προσθέσει περαιτέρω, ότι η καταλληλότητα ή ακαταλληλότητα ενός προγράμματος δεν κρίνεται από τον γενικότερο του χαρακτήρα ή/ και από την αποδοχή που αυτό πιθανό να έχει ως προς την τηλεθέαση. Το περιεχόμενο του εκάστοτε επεισοδίου ποικίλει και ενδεχομένως να περιέχει οπτικό ή/ και λεκτικό υλικό το οποίο δεν είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση και το πλαίσιο της οικογενειακής ζώνης. Όσον αφορά το γεγονός ότι για τη σειρά αυτή δεν υπήρξε καμία καταγγελία, η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι είναι υποχρεωμένη να διερευνά και αυτεπάγγελτα, βάσει του Κανονισμού **41(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού που καταγράφεται στην έκθεση γεγονότων του κ. Οδυσσέως ημερομ. **22.6.15** ήτοι: «οι διάλογοι δεν είναι ακατάλληλοι, ούτε αχρείοι αλλά εξαχρειώνονται με τη ψυχρή καταγραφή τους σε γραπτό κείμενο, αποξενωμένο από το όλο πνεύμα και τη χάρη της κωμωδίας», η Αρχή αναφέρει στον οργανισμό ότι εκφράσεις, όπως αυτές που μεταδόθηκαν εντός οικογενειακής ζώνης, και είναι μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες: **ό,τι τσουλί κυκλοφορεί στην πιάτσα, οι πουτάνες και οι λολές έχουν τις τύχες τις καλές, πώς να γίνεις καριόλα άμα δεν το 'χεις**, δεν συνιστούν μόνο λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, αλλά και βωμολοχίες σε πρόγραμμα, το οποίο

μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης, ανεξάρτητα από το ευρύτερο πνεύμα της σειράς.

Τέλος, η Αρχή θα ήθελε να επισημάνει στον οργανισμό ότι το ηχητικό σήμα (μπιμπ) πάνω από τις βωμολοχίες δεν δικαιολογείται όταν αυτό δεν εξυπηρετεί τον σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκε. Ο οργανισμός ναι μεν χρησιμοποίησε το ηχητικό σήμα (μπιμπ), αλλά δυστυχώς αυτό δεν κάλυπτε ολόκληρη τη λέξη, με αποτέλεσμα η βωμολοχία να γίνεται πλήρως αντιληπτή στον τηλεθεατή και δη σε ανήλικους που τυχόν να παρακολουθούσαν εκείνη την ώρα.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού υπ' αριθμόν **8** ότι «...η παρούσα διαδικασία, με την οποία η Αρχή απαγορεύει στο σταθμό να ακουσθεί σε πλήρη – ζωντανή διαδικασία, να καλέσει μάρτυρες και να αντεξετάσει τον ερευνών λειτουργό, παραβιάζει το δικαίωμα ακρόασης του σταθμού και τις αρχές της δίκαιης δίκης ...», η Αρχή αναφέρει τα ακόλουθα:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στο θεμελιώδες δικαίωμα της ακρόασης καθώς και οι αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου. Το δικαίωμα ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητο θεμελιώδες δικαίωμα του διοικουμένου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού οργανισμού.

Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος 158(I)/99, κωδικοποιεί το δικαίωμα ακρόασης στο Άρθρο 43, το οποίο στην παράγραφο (4) αναφέρει τα εξής: «Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο.». Επίσης, οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 μέχρι 2014 στο άρθρο 7 προνοούν: «(7) Η Αρχή ρυθμίζει η ίδια τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της.». Επιπρόσθετα, ο κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 10/2000 αναφέρει: «(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω: (β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως».

Η Αρχή παραπέμπει σε επιστολή της προς τον οργανισμό ημερομ. **26.4.2012**, η οποία αναφέρει: «Έχουμε εξετάσει με κάθε σοβαρότητα τις θέσεις σας, όπως αυτές

καταγράφονται στην εν λόγω επιστολή. Σε συνεννόηση ωστόσο και με τους Νομικούς μας Σύμβουλους και αφού εξετάσαμε διεξοδικώς το ζήτημα, θεωρούμε ότι το ορθό είναι όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επιμένει στη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων που καθιέρωσε με σχετική της απόφαση και για την οποία έχετε ενημερωθεί.

Η εν λόγω διαδικασία, κατά την άποψη της Αρχής, λαμβάνει ορθά, σφαιρικά και εξισορροπημένα υπόψη όλα τα αναγκαία και ουσιώδη δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου, τόσο της διασφάλισης σε απολύτως ικανοποιητικά πλαίσια και βαθμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερόμενων οργανισμών, όσο και την υποχρέωση της Αρχής, στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, όπως λαμβάνονται έγκαιρα, επίκαιρα και, άνευ καθυστέρησης οι όποιες αποφάσεις.».

Επιπρόσθετα, η Αρχή παραπέμπει ενδεικτικά τον οργανισμό στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134**, ημερομηνίας 24/2/2004, η οποία επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ.21/7/2011 επί των αιτήσεων 32181/04 και 35122/05, καθώς επίσης στην Αναθεωρητική Έφεση 57/2006, Νικόλας Τζιωνής v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας 23/12/2009, στην Προσφυγή 43/98, 1. Δήμητρας Χρ. Ορφανού 2. NIKEAS TRADING CO. LTD V. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 29/7/1999, και στην Προσφυγή 170/91 Ανδρέας Πετρίδης v. Υπουργού Οικονομικών και άλλων, ημερομηνίας 14/2/1992.

Υπό το φως των πιο πάνω η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού περί παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **κανονισμών 21(4), 21(5), 21(6), 22(1) και 25(3)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

X.K

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 36/2015(1)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 23 Μαΐου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Σπυρούλας Χριστοδούλου, Χρυσουγής Αργυρού και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **13 Απριλίου 2016**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του άρθρου **29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **κανονισμών 21(4), 21(5), 21(6), 22(1)** και **25(3)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

Άρθρο 29(1): *Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.*

Κανονισμός 21.-(4): *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.*

Κανονισμός 21(5): Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

Κανονισμός 21(6): Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

Κανονισμός 22(1): Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

Κανονισμός 25(3): Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται σε εκπομπές. Απαγορεύεται:

(γ) η μετάδοση βωμολογιών σε προγράμματα εντός οικογενειακής ζώνης.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **21.4.2016** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρούσε στην επιβολή κύρωσης.

Ο οργανισμός με επιστολή του δικηγόρου του και Προέδρου του Δ.Σ. του, κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **26.4.2016**, απέστειλε τις θέσεις και τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Αντίγραφο της εν λόγω επιστολής επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Σχετικά με τις θέσεις και απόψεις του οργανισμού όπως αυτές διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομ. **26.4.2016**, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «**η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν.42 της Κ.Δ.Π.10/2000**» η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επισημαίνει ότι, κατά την εξέταση όλων των ενόπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της, πάντοτε ακολουθεί πιστά τη Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία, μεταξύ των οποίων και ο κανονισμός **42** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Επίσης, ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι «ο ερευνών λειτουργός δεν έχει διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα και δεν έχει συλλέξει μαρτυρία από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα», δεν γίνεται αποδεκτός από την Αρχή.

Ο ερευνών λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά του σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος του οργανισμού στις **3.5.2015** μεταξύ των ωρών **14:00-15:00**. Το πόρισμα του Λειτουργού ημερομ.**19.1.2016**, είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα του Λειτουργού με Αρ. Φακ. **36/2015(1)(Ε)** ημερομ.**19.1.2016**, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, η ημερομηνία και οι ώρες των παραβάσεων, η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τον Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος. Στο σημείωμα του Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεχθεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα του λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή στην υπό εξέταση υπόθεση (όπως πράττει σε όλες τις υποθέσεις), ακολούθησε πιστά τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας και τους κανόνες της δίκαιης δίκης και της φυσικής δικαιοσύνης. Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών εισηγήσεων του οργανισμού για τις πιθανές παραβάσεις που αντιμετωπίζει ο οργανισμός -, κρίνει και αποφασίζει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή τους ή όχι. Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικούς και Τηλεοπτικούς Οργανισμούς Νόμους του 1998 μέχρι 2014 και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και ο λειτουργός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που του παρέχει η σχετική νομοθεσία. Κατά συνέπεια, η Αρχή απορρίπτει τους υπό αναφορά **1**, και **2**

ισχυρισμούς και θέσεις του οργανισμού όπως αυτές καταγράφηκαν στην επιστολή του ημερομ. **26.4.2016**.

Περαιτέρω, σχετικά με τη θέση του οργανισμού όπως αυτή καταγράφεται στο σημείο **3** της επιστολής του ημερομ.**26.4.2016** και συγκεκριμένα ότι η Αρχή τελεί σε καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα, η Αρχή αναφέρει τα εξής: **Σύμφωνα με το άρθρο 46 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99, η διοίκηση ενεργεί με πλάνη περί τα πράγματα αν, «κατά την άσκηση της διακριτικής της εξουσίας, στηρίζεται σε πραγματικά γεγονότα και προϋποθέσεις που είναι εξ αντικείμενου ανύπαρκτα ή αν παραλείπει να λάβει υπόψη της ουσιώδη πραγματικά γεγονότα».** Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κατά τη διαδικασία λήψης οποιασδήποτε απόφασης και διαμόρφωσης της κρίσης της, πάντοτε έχει ενώπιόν της και στη διάθεσή της όλα τα απαραίτητα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία, καθώς επίσης και όλες τις εισηγήσεις των οργανισμών, τα οποία και λαμβάνει υπόψη.

Σύμφωνα με τον Ε. Σπηλιωτόπουλο: «Συνεπώς, δεν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα, όταν η προσβαλλόμενη πράξη στηρίζεται σε υπαρκτές νομικές καταστάσεις και πραγματικά περιστατικά, τα οποία όμως έχουν εκτιμηθεί από το διοικητικό όργανο διαφορετικά, από ότι έπρεπε να εκτιμηθούν κατά τον ισχυρισμό του αιτούντος (ΣΕ1186/1970)» (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», δωδέκατη έκδοση, παράγραφος 511, σελίδα 138). Ως εκ των ανωτέρω, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, ώστε να δικαιολογείται ο ισχυρισμός του οργανισμού για πλάνη της Αρχής περί τα πράγματα.

Συνεπώς, η Αρχή δεν αποδέχεται τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι τελεί υπό το καθεστώς πλάνης περί το Νόμο, πλάνη που ενυπάρχει όταν γίνεται λανθασμένη ερμηνεία ή κακή εφαρμογή των κριτηρίων που θέτει η εφαρμοστέα νομοθεσία. Η Αρχή τονίζει ότι, στην παρούσα υπόθεση, όπως σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρούνται πιστά οι Νόμοι και Κανονισμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας, και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία ερμηνεύονται με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, ο ισχυρισμός του οργανισμού πως η Αρχή τελεί υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα, χαρακτηρίζεται από γενικότητα, αοριστία και ασάφεια καθώς δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και

επιχειρήματα που να αποδεικνύουν πώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η απόφαση της Αρχής αποτελεί προϊόν πλάνης.

Σχετικά, με το σημείο 4 της επιστολής του οργανισμού ημερομ. **16.3.2016**, και ειδικότερα όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού για ανατιολόγητη απόφαση της Αρχής, η Αρχή επισημαίνει ότι στην επίδικη απόφαση παρατίθενται, αναλύονται και εξετάζονται όλα τα περιστατικά και γεγονότα της υπόθεσης - συμπεριλαμβανομένων των γραπτών παραστάσεων του οργανισμού - καθώς και οι σχετικές πρόνοιες της νομοθεσίας οι οποίες παραβιάστηκαν. Τόσο το πόρισμα και η έκθεση του Λειτουργού, όσο και η απόφαση της Αρχής, είναι πλήρως αιτιολογημένα παρέχοντας όλα εκείνα τα στοιχεία που καθιστούν απόλυτα δυνατό τον δικαστικό έλεγχο. Το γεγονός ότι κάποια νομικά επιχειρήματα παρατίθενται με το ίδιο λεκτικό, δεν ακυρώνει την ουσία του περιεχομένου τους.

Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι, η Αρχή θεωρεί υποχρέωσή της να επαναλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση παρόμοιας φύσης, τη σημαντικότητα της οικογενειακής ζώνης και το τι προβάλλεται κατά τη διάρκεια αυτής από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς ειδικότερα όταν αφορά στην προστασία των ανηλίκων. Το γεγονός αυτό δεν αποδεικνύει την απουσία οποιασδήποτε επιμέρους ενασχόλησης και/ή κρίσης από μέρους της Αρχής. Τουναντίον, αποδεικνύει την έντονη ανησυχία και ενασχόλησή της σχετικά με το θέμα της προστασίας των ανηλίκων, ειδικότερα κατά τις ώρες της οικογενειακής ζώνης και την προβολή προγραμμάτων, κατά τη διάρκεια αυτής, κατάλληλων για όλο το κοινό.

Καταληκτικά και σε ό, τι αφορά στη θέση του οργανισμού όπως αυτή καταγράφεται στο σημείο 6 της προαναφερθείσας επιστολής του, με βάση την οποία ο οργανισμός επιθυμεί να συμμετάσχει στην ακροαματική διαδικασία, η Αρχή αναφέρει τα ακόλουθα:

Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος 158(Ι)/99, κωδικοποιεί το δικαίωμα ακρόασης στο Άρθρο 43, το οποίο στην παράγραφο (4) αναφέρει τα εξής: «Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο.». Επίσης, οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 μέχρι 2014 στο άρθρο 7 προνοούν: « (7) Η Αρχή ρυθμίζει η ίδια τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της». Επιπρόσθετα, ο κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 10/2000 αναφέρει: «(6) Η

διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω: (β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως».

Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό σε επιστολή της ημερομ. **26.4.2012**, η οποία αναφέρει: «Έχουμε εξετάσει με κάθε σοβαρότητα τις θέσεις σας, όπως αυτές καταγράφονται στην εν λόγω επιστολή. Σε συνεννόηση ωστόσο και με τους Νομικούς μας Σύμβουλους και αφού εξετάσαμε διεξοδικώς το ζήτημα, θεωρούμε ότι το ορθό είναι όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επιμένει στη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων που καθιέρωσε με σχετική της απόφαση και για την οποία έχετε ενημερωθεί.

Η εν λόγω διαδικασία, κατά την άποψη της Αρχής, λαμβάνει ορθά, σφαιρικά και εξισορροπημένα υπόψη όλα τα αναγκαία και ουσιώδη δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου, τόσο της διασφάλισης σε απολύτως ικανοποιητικά πλαίσια και βαθμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερόμενων οργανισμών, όσο και την υποχρέωση της Αρχής, στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, όπως λαμβάνονται έγκαιρα, επίκαιρα και, άνευ καθυστέρησης οι όποιες αποφάσεις.».

Επιπρόσθετα, η Αρχή παραπέμπει ενδεικτικά τον οργανισμό στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134**, ημερομηνίας **24/2/2004**, η οποία επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ. **21/7/2011** επί των αιτήσεων **32181/04** και **35122/05**, καθώς επίσης στην Αναθεωρητική Έφεση **57/2006**, Νικόλας Τζιωνής v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας **23/12/2009**, στην Προσφυγή **43/98**, 1. Δημήτρας Χρ. Ορφανού 2. **NIKEAS TRADING CO. LTD V. Κυπριακής Δημοκρατίας**, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας **29/7/1999**, και στην Προσφυγή **170/91** Ανδρέας Πετρίδης v. Υπουργού Οικονομικών και άλλων, ημερομηνίας **14/2/1992**.

Υπό το φως των πιο πάνω η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού περί παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό τις εξής κυρώσεις:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **3.5.2015**, το διοικητικό πρόστιμο των **€1000** ως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του άρθρου **29(1) (υποστοιχείο 1)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014, το διοικητικό πρόστιμο των **€1000**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(4) (υποστοιχείο 2)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Σύστασης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(5) (υποστοιχείο 3)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Σύστασης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **21(6) (υποστοιχείο 4)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της **Σύστασης**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **22(1) (υποστοιχείο 5)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 3** στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του κανονισμού **25(3)(γ) (υποστοιχείο 6)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 2** στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΧΚ